

Festa de Sant Ponç

Fira de Sant Ponç a la Plaça del rei de Barcelona

Fira de Sant Ponç al Poble Sec de Barcelona

És una festa típica de Barcelona i més concretament del carrer Hospital, que se celebra el dia 11 de maig.

La caracteritza una fira d'herbes medicinals i aromàtiques, a la qual es venen també flors i productes del camp com mel, formatge, confitura de fruites, mermelades, etc.

Segons sembla, l'origen d'aquesta festa és de l'època pagana, en la qual s'adoraven divinitats de la natura, quan la gent malalta anava al temple del déu romà de la medicina, el déu Esculapi, a oferir-li sacrificis. Després, quan es sortia del temple, comprava les herbes, potingues, etc, per medicar-se amb total eficàcia gràcies a la intervenció de la divinitat.

La primera notícia documentada que parla de la fira de Sant Ponç a l'església de l'Hospital és de l'any 1817: La cerimònia consistia en què a les 7 del matí el sacerdot beneïa les herbes destinades a la salut dels malalts; aquest acte era corrent que es fes a la porta de moltes esglésies, però la més popular i que s'ha mantingut fins avui, era la de l'església del carrer Hospital.

També s'hi cantava el que es coneix com a Goigs del sant que deia:

"Tota herba que és beneïda lo dia de vostra mort
Lleva les xinxes la vida, les quals nos molesten fort.
Contra elles sou reclamat amb humils submissions
Siau el nostre advocat, gloriós màrtir Sant Ponç"

Aquesta festa d'origen pagà va ser absorbida i reconvertida per l'església catòlica en una festa religiosa.

Sant Ponç va ser un màrtir (una persona que es va deixar matar abans que renegar de la seva fe) cristià. Segons la llegenda els seus botxins li van donar per menjar una sopa plena de xinxes que se li van menjar el cervell. Per això és el sant que protegeix, segons la creença popular, dels maldecaps i de les xinxes. La gent, es prenien les herbes quan tenia maldecap o constatava la presència de paràsits.

S'ha de tenir en compte que abans, les xinxes i altres paràsits eren abundants i que la seva presència en les persones i a les cases era normal.

Hi ha un refrany que diu: "Del maig puces a raig"

La gent creia que les roses beneïdes el dia de Sant Ponç posades al capçal del llit o sota el llit, aniquilaria l'existència dels paràsits que hi poguessin haver, ja que sant Ponç els protegiria.

Recordem que aquesta festa se celebra dins el que coneix com Cicle de l'Arbre i de la Rosa, que comença per Sant Jordi.

En aquest cicle de temps, qualsevol element agrari té les seves propietats intensificades. És en aquesta època quan estan en el seu màxim esplendor.

En els nostres dies, la fira de sant Ponç, està totalment arrelada a Barcelona i són moltes les persones que dediquen la tarda d'aquest dia a passejar-se per les Rambles i comprar-hi alguna herba o algun producte dels que es venen.

Exercicis

1. Quin dia se celebra la fira de Sant Ponç?
2. Quin és l'origen d'aquesta festa?
3. De quina data és té notícia documentada de la Festa de Sant Ponç?
4. En què consisteix la cerimònia que encara avui es fa a la porta de moltes esglésies?
5. Què se li resa al sant en els Goigs?
6. Perquè la gent d'abans s'encomanava al sant per protegir-se dels paràsits?
7. Què és el Cicle de l'Arbre i de la Rosa?
8. Qui va ser Sant Ponç?
9. Què es feia amb les roses beneïdes el dia de Sant Ponç?
10. Què fa molta gent de Barcelona el dia de Sant Ponç en l'actualitat?